

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 26.7.2013
Sayı: 1109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 23.07.2013

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	01 Ekim 2013		E. No: 2/1238	
Ysm.Uzm.	Bşk.Y.d.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
26 Temmuz 2013
Numara:

26 Temmuz 2013
No: 233393

GENEL GEREKÇE

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Arama sonunda verilecek belge" başlığı taşıyan 121. Maddesinin 1. Fıkrası "Aramanın sonunda hakkında arama işlemi uygulanan kimseye istemi üzerine aramanın 116 ve 117 nci maddelere göre yapıldığını ve 116 ncı maddede gösterilen durumda soruşturma veya kovuşturma konusu fiilin niteliğini belirten bir belge ve istemi üzerine elkonulan veya koruma altına alınan eşyanın listesini içeren bir defter ve eğer şüpheyi haklı kılan bir şey elde edilmemiş ise bunu belirten bir belge verilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Değişikliğe konu fıkra arama sonrasında arama işlemi uygulanan kişinin yapılan işlem ve elkonulan veya koruma altına alınan eşya listesi, soruşturma veya kovuşturma konusu fiili açıklayan belgenin istem halinde bu kişiye verileceğini düzenlemektedir. Bu belgeyi istem halinde ilgiliye verme halinde uygulamada sorunlar yaşanmaktadır. İlgili kişi belge isteme hakkını bilmediğinden veya aramanın neden olduğu psikolojik sıkıntı içerisinde böyle bir belgeyi istemeyi düşünmemektedir. Uygulayıcı da arama esnasında böyle bir hakkınız var, belge isteyebilirsiniz uyarısı yapmadığından bu belge birçok aramada düzenlenmemektedir. Hatta arama sonrasında belge istendiğinde, uygulayıcı tarafından bir zorunluluk bir yükümlülük söz konusu olmadığından belge düzenlemekten kaçınma şansı tanınmaktadır.

Ceza hukuku ihtimaller veya istem üzerine yapılacak işlemleri değil kesin kuralları açıkça düzenlemelidir. Yapılan arama işlemi ilgililere şeffaflık ilkesi kapsamında alenen beyan edilebilir olmalıdır. Böylelikle hukuka aykırı işlemlerin tespiti sağlanır ve hak kayıplarına engel olunur. Aramalarda gösterilmesi gereken titizlik ve özenin gösterilmesi sağlanmalıdır. Böylece aramalar hukuk sınırları içinde gerçekleşebilecektir.

Yapılması planlanan kanun değişikliği ile arama sonrası belge düzenlenmesi isteme bırakılmadan zorunlu hale getirilmekte ve uygulayıcının hukuka aykırı arama işlemi yapıp yapmadığı belgelendirilerek denetim şansı doğmaktadır. Aynı zamanda değişiklik ile şeffaflık ilkesi kapsamında ceza hukukuna ve aramayı gerçekleştiren adli makamlara güvenin artması sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Arama sonrası belge düzenleme ve ilgiliye teslim etme yükümlölük haline getirilerek şeffaflık ilkesi gereği yapılan işlemlerin belgelendirilmesi ve denetime açık hale getirilmesi sağlanacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHAKEMLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 121'inci maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aramanın sonunda hakkında arama işlemi uygulanan kimseye aramanın 116 ve 117 nci maddelere göre yapıldığını ve 116 ncı maddede gösterilen durumda soruşturma veya kovuşturma konusu fiilin niteliğini belirten bir belge ve elkonulan veya koruma altına alınan eşyanın listesini içeren bir defter ve eğer şüpheyi haklı kılan bir şey elde edilmemiş ise bunu belirten bir belge verilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

